EUROPEES PARLEMENT

2004 *2009*

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

2009/0803(CNS)

10.3.2009

*

ONTWERPVERSLAG

over het initiatief van de Franse Republiek met het oog op de aanneming van een besluit van de Raad inzake het gebruik van informatica op douanegebied (17483/2008 – 17483/2008 COR 1 – C6-0037/2009 – 2009/0803(CNS))

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

Rapporteur: Alexander Alvaro

Verklaring van de gebruikte tekens

*	Raadplegingsprocedure *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen*
**I	Samenwerkingsprocedure (eerste lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen*
**II	Samenwerkingsprocedure (tweede lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt* *Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt*
***	Instemming *Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen*
***I	Medebeslissingsprocedure (eerste lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen*
***II	Medebeslissingsprocedure (tweede lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt* *Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt*
***III	Medebeslissingsprocedure (derde lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerptekst*

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

Amendementen op wetsteksten

Door het Parlement aangebrachte wijzigingen worden in ***vet cursief*** aangegeven. Bij wijzigingsbesluiten worden in amendementen van het Parlement op een niet door de Commissie gewijzigde bepaling de uit het basisbesluit overgenomen tekstdelen in **vet** gemarkeerd. Een eventuele schrapping van dergelijke tekstdelen wordt als volgt aangegeven : [...].
De markering in *mager cursief* is een aanwijzing voor de technische diensten en betreft passages in de wetstekst waarvoor een correctie wordt voorgesteld (bijvoorbeeld aperte fouten of weglatingen in een taalversie). Dergelijke correcties moeten worden goedgekeurd door de betrokken technische diensten.

INHOUD

Blz.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT 5

TOELICHTING 6

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het initiatief van de Franse Republiek met het oog op de aanneming van een besluit van de Raad inzake het gebruik van informatica op douanegebied
(17483/2008 – 17483/2008 COR 1 – C6-0037/2009 – 2009/0803(CNS))

(Raadplegingsprocedure)

Het Europees Parlement,

– gezien het initiatief van de Franse Republiek (17483/2008 – 17483/2008 COR 1),

– gelet op artikel 30, lid 1, onder a) en artikel 34, lid 2, onder c), van het EU-Verdrag,

– gelet op artikel 39, lid 1, van het EU-Verdrag, op grond waarvan het Parlement door de Raad is geraadpleegd (C6-0037/2009),

– gelet op de artikelen 93, 51 en 41 van zijn Reglement,

– gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A6-0000/2009),

1. verwerpt het initiatief van de Franse Republiek;

2. verzoekt de Franse Republiek haar initiatief in te trekken;

3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regering van de Franse Republiek.

TOELICHTING

De lidstaten hebben het initiatief van de Franse Republiek met het oog op de aanneming van een besluit van de Raad inzake het gebruik van informatica op douanegebied ter raadpleging aan het Parlement voorgelegd. De rapporteur adviseert het initiatief af te wijzen op grond van de volgende overwegingen.

In beginsel heeft de rapporteur er begrip voor dat de lidstaten streven naar een effectief systeem waarmee alle vormen van illegale handel kunnen worden bestreden. Tegelijkertijd betreurt hij dat de lidstaten vóór de ratificering van het Verdrag van Lissabon per se maatregelen met een dergelijke reikwijdte willen nemen. Zo ontstaat de indruk dat de Raad bewust cruciale besluiten wil nemen voordat het Parlement het medebeslissingsrecht krijgt.

Dit geldt eens te meer voor het onderhavige initiatief, aangezien de rapporteur de indruk heeft gekregen dat de titel de inhoud verhult. De inhoud rechtvaardigt veeleer het vermoeden dat de lidstaten proberen een systeem voor de douanediensten op te zetten dat sterke overeenkomsten vertoont met het Schengen Informatiesysteem en het Visum Informatiesysteem.

De rapporteur verwacht van de Raad dat hij rekening houdt met de standpunten van de Europese toezichthouder voor gegevensbescherming en de Artikel 29-werkgroep. De Raad wordt geacht ervan op de hoogte te zijn dat beide verzocht moeten worden een standpunt in te nemen over initiatieven als deze. Beide partijen schijnen niet bij de besprekingen te zijn betrokken, afgezien van het feit dat de rapporteur hun mening over dit initiatief heeft gevraagd.

Concreet bestaat er volgens de rapporteur te weinig duidelijkheid over:

- het invoeren van gegevens,
- de geldigheid van de bepalingen van het reeds aangenomen kaderbesluit gegevensbescherming,
- de informatieplicht van de lidstaten,
- het recht op informatie van de EU-burgers,
- het hergebruik van verzamelde gegevens binnen een internationaal kader,
- de rol van het Europees Parlement en andere actoren,
- het opnemen van een regeling voor meldingsplicht bij verlies van persoonsgegevens,
- het welbepaalde doel waaraan verzameling en gebruik van gegevens gebonden moeten zijn, onder meer met het oog op de toegang tot gegevens die wordt voorzien voor Europol en Eurojust,
- de herziening van het besluit, indien dit noodzakelijk blijkt.

De rapporteur is van mening dat de Raad helder moet definiëren welke personen onder het toepassingsgebied van het kaderbesluit vallen, respectievelijk in hoeverre het individu gevolgen van dit kaderbesluit ondervindt. Tevens moet eenduidig uit de bepalingen van het kaderbesluit blijken wanneer verzamelde gegevens gebruikt mogen worden. In dit verband wijst de

rapporteur erop dat overtredingen van nationale wettelijke bepalingen op zich onvoldoende reden voor gebruik zijn. Het moet veeleer gaan om ernstige inbreuken.

Aangezien het om persoonlijke en daarmee gevoelige gegevens van betrokkenen gaat, moet uitsluitend ter zake opgeleid en gekwalificeerd personeel toegang tot het douane-informatiesysteem krijgen. Het genoemde gebruik door "ondersteunende personen" is dan ook niet in overeenstemming met de eisen van transparantie en een duidelijk omschreven groep gebruikers, en vormt daarom een extra reden het initiatief af te wijzen.

De verwijzing naar het mogelijk gebruik van gegevens voor "andere doeleinden" strookt geenszins met het beginsel dat het verzamelen van gegevens gebonden moet zijn aan een doel en is in tegenspraak met de regelmatig door het Parlement verdedigde opvatting dat de beginselen van wetgeving inzake bescherming van persoonsgegevens overal van toepassing moeten zijn en horizontaal weerspiegeld moeten worden. Om gelijksoortige redenen raadt de rapporteur met klem af de gegevens die in het kader van dit initiatiefbesluit verzameld worden, door te geven aan derde landen: de belangen van de Europese burgers, in dit geval het recht op informatie en verwijdering, zijn hier namelijk niet op efficiënte wijze mee gediend.

In het licht van het beginsel dat gegevens zo spaarzaam mogelijk verzameld moeten worden en alleen wanneer dit noodzakelijk is, staat de rapporteur kritisch tegenover het dupliceren van gegevens, de ontoereikende regelingen voor het verwijderen ervan, en de periode gedurende welke gegevens mogen worden bewaard, die zeer lang blijkt te zijn. Bovendien ontbreken regelingen waarmee de fysieke integriteit van de verzamelde gegevens wordt bewaakt of waarmee een mechanisme wordt geïntegreerd dat betrokkenen informeert wanneer hun gegevens verloren zijn gegaan, gestolen zijn of op een vergelijkbare wijze gevaar lopen.

Voorts is het van vitaal belang dat de maatregelen die de lidstaten op grond van dit besluit nemen, regelmatig worden gecontroleerd. De rapporteur acht het noodzakelijk de Europese toezichthouder voor gegevensbescherming bij deze controles te betrekken, zodat een onafhankelijke controle van de maatregelen die betrekking hebben op de voorschriften inzake gegevensbescherming wordt gewaarborgd en bekendgemaakt. Ook dit ontbreekt in het initiatief.

De rapporteur heeft begrip voor het doel dat de lidstaten met dit initiatief nastreven. Tegelijk moeten de belangen van de Europese burger worden gerespecteerd en mag dit initiatief geen andere bedreigingen voor de integriteit van de burger creëren. Zoals vermeld betreurt de rapporteur dat dergelijke maatregelen zo kort voor de ratificatie van het Verdrag van Lissabon nog worden voorgelegd. Maatregelen van deze aard zijn van vergelijkbaar belang als het voornoemde Schengen Informatiesysteem en het Visum Informatiesysteem. In het kader van loyale samenwerking en met oog op zijn betekenis, moet het Parlement daarom een rol toebedeeld krijgen die de zuivere raadpleging ontstijgt. Bovendien valt nog te bezien of de gekozen rechtsgrondslag de juiste is. De betreffende maatregelen raken immers zowel aan wezenlijke kwesties van de interne markt als van de justitiële en politiële samenwerking.

Na afweging van deze argumenten adviseert de rapporteur het onderhavige initiatief af te wijzen.